

مجدول؛ ۲۲ گک، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷×۲۶ سم [ف: ۶-۲۹۹۶]

● **فالننامه = فالنامه امام صادق (ع) / فالنامه / فارسی**

fāl-nāme = fāl-nāme-ye emām sādeq

غیر همانند:

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۱۵۰/۳۹-ف

نسخه اصل: بادلیان ۲۸۲۷ وینفیلد ۸؛ خط: نستعلیق، بی ک، تا:

۱۰۱۲ق، جا: لاهور [فیلمها ف: ۱-۵۷۲]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۱۲۹/۲

آغاز: بدانکه این فالنامه ایست حضرت امام جعفر صادق (ع) از کلام الله بیرون آورده است پس هر کرا مهمی و کاری بوده باشد خواهد که بد و نیک و سرانجام آن کار بداند ... حمل: و جعلت له مالاً ممدوداً؛ **انجام**: زحل: فاستجناله و نجیناه من الغم، ای خداوند فال بشارت باد ترا که بر دشمنان و بدخواهان ظفر یافتی و کارها بمراد تو خواهد شد انشاءالله.

فالنامه کوتاهی است منسوب به حضرت امام جعفر صادق (ع) (البته اصل عربی فال بایستی منسوب به امام صادق (ع) باشد چون ترجمه و تحریرهای فارسی آن از دیگران است)، نسخه‌های فالنامه امام صادق (ع) متفاوتند و برخی از آنها چاپ شده‌اند و برخی نیز در الذریعه گزارش شده‌اند. در این نسخه، نخست به ترتیب لفظ حمل ثور، جوزا، سرطان و ... آورده شده، سپس آیه ای از قرآن آمده، آنگاه با عنوان «ای خداوند فال» تعبیر و تفسیر شده است؛ خط: نستعلیق، بی ک، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: شرقی، ۲ گک (۱۹-۲۰)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۸ سم [ف: ۳۸-۳۸۶]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۰۸۹/۲

به نقل از امام جعفر صادق با یک جدول حروف و طبق دستور آنچه که از اول سطر شمار آورده و حروف و آخرش را بنویسد تا تمام شود و مناسب حال خراب می‌آید؛ خط: نستعلیق شکسته، کا: ملا محمد طاهر نوری، تا: ۱۲۴۸ق؛ اص (۴)، ابعاد متن: ۱۰×۵/۵، اندازه: ۱۷×۱۰ سم [ف: ۱۹-۵۹]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۰۵۶/۲

آغاز: بدانکه این فال نامه را از مصحف برداشته‌اند ... الف آمد بفالت ایدل افروز xx نکوتر گردد احوالت شب و روز ... ایصاحب فال بدانکه فال تو در غایت خوبیست؛ **انجام**: تو با عیش و نشاط و کامرانی xx حسودان را چه بوتیمار یابی. ای خداوند فال این فال تو بسیار خوب است ... بمراد و مطلب خودت برسی (انشاءالله).

ظاهراً شرحی است بر منظومه‌ای در فال با آغاز: «الف آمد بفالت ایدل افروز xx نکوتر گردد احوالت شب و روز». این رساله با عنوان «فالنامه امام جعفر صادق (ع)» به سال ۱۳۴۶ در مطبعه حاج عبدالرحیم به چاپ رسیده؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد جعفر کاشانی متخلص به ادیب الشعراء و ملقب به ادیب الذاکرین و جناب، تا: ۱۳۳۳ق؛ ۴ گک (۱۳-۱۶)، ۲۳-۲۴ سطر، اندازه:

در قواعد گرفتن فال و قرعه، با چند دائره و جدول، و در پایان شصت فال منظوم به نام شصت شاعر بزرگ عرب جاهلی و اسلامی.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۳۱۰۶

آغاز: حمد بی حد خلاق برایایه و دخی صلات کامله اول سید کونین و رسول الثقلین و مهر قاب قوسین حضرت محمد رسول الله؛ **انجام**: بیکل که اول تجارتکک ایتسه کرک زیان xx بختک ستاره سته سعادت ایره عیان

خط: رقیعی، بی ک، بی تا؛ شاید به خط مؤلف؛ مجدول؛ جلد: مقوایی، ۵۳ گک، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۳ سم [ف: ۸-۳۲۹]

● **فالننامه / فالگیری / عربی**

fāl-nāme

ناشناخته و غیر همانند:

۱. تهران؛ فرهاد معتمد؛ شماره نسخه: ۹۳/۲

با شرح آن؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالوهاب بن محمد جعفر، تا: ۱۲۵۹ق؛ جلد: تیماج، اندازه: ۱۴×۹ سم [نشریه: ۳-۲۲۳]

۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۴۲۸/۸

آغاز: هذا الفعل طيب أم ردى. حرف اول بيشهرم ربههم برحمة منه ورضوان وجات لهم، حرف ثانی وان تصبرواو تتقوا وان ذلك من عزم الامور؛ **انجام**: حرف رابع وشروه بثمان بخش دراهم معدوده وکانو فيه غير نافع حرف خامس سبحان الذى سخر لنا هذا وما كانوا له مقرنين نافع باذن الله

فالنامه‌ای است همراه آیات و جداول با عناوین خاص هر صفحه از قبیل: «هذا الفعل طيب، ام ردى»، «هذا الخبر صحيح ام كذب»، «الزرع نافع لك ام لا»، «سفر البحر خير، لك ام لا» و غیره؛ خط: نستعلیق، بی ک، بی تا؛ جلد: گالینگور، ۱۲ گک، اندازه: ۲۰×۱۳ سم [ف مخ: ۴-۱۴۳۳]

۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۹۴۰-۱۱/۴

آغاز: جدول دواير السؤال الاول الموضوعه؛ **انجام**: فلا تخش شيئاً واقد من على الذى xx ترید فقد اتيت خطأ موافرا / ... اه من الدهر المقروق بيننا xx وپليما بعد النعيم التراب

در این رساله که مقدمه آن حذف شده، برای پیش‌گویی و فال‌گیری جداولی رسم گردیده با این عناوین: جدول دواير السؤل (۴ دایره)، جدول الاول على اسماء الطيور (۴ جدول)، جدول على معرفه اسماء ملوك البلاد (۲ صفحه)، القول على ملك ... و شرح الضمير که برای هر شاه یک صفحه اختصاص یافته نام شاهان چنین است: ملك الترك، الروم، الارمن، الكرخ، العرقوب، العجم، شیراز، خطا، قفقاق، قبط، العربان، الفرس، الهند، خوارزم، العراق، التكرور، حور، بحرین، مصر، زنج، حبشه، اكرار، تركمان، يمن، شام، نوبه، سودان، سند، حجاز، بربر، صين، صقالیه، مشرق، فرنج، الغرب، المظنار؛ خط: نسخ، بی ک، بی تا؛

فهرستگان نسخه‌های خطی ایران (فنا)؛ جلد بیست و سوم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران

DIA 276261

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۱/۲۰۱۳

خط: نسخ، بی کاه، بی تا؛ ۱۰ گ (۴۰-۴۹ پ) [ف: ۳۶-۱۰۵]

● فالنامه / فالگیری / فارسی

fāl-nāme

جعفر بن محمد (ع)، امام ششم، ۸۰ - ۱۴۸ قمری
ja'far ebn-e mohammad, emām-e šešom (700 - 766)

فال نامه ای است مجرب و منقول از امام صادق علیه السلام که آن را از قرآن کریم استخراج فرموده است و به گفته مؤلف، بسیار مجرب که خلیفه آن را به سلطان محمود غزنوی اهدا نموده و او در سفر و حضر به آن تفأل می کرد و همیشه موفقیت آمیز بوده است. نسخه ها یکی نیستند.

[الذریعة ۹۸/۱۶؛ فهرست نسخه های خطی ترکی کتابخانه موزه طوب قابی سرائی ۶۴۲/۱؛ فهرست نسخه های خطی ترکی کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی ۱۸۶-۱۸۹؛ فهرس المخطوطات التركية العثمانية ۲۳۴/۳]

۱. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه: ۲۹

آغاز: شرح آن در کتاب ... این کتاب چنانست ... هرگز بطالع گرفتن و احتیاط نینند؛ انجام: این مرد و این جای بتو مبارک باشد ۱۲.

جز نسخه ش ۲/۳ است؛ خط: نسخ، بی کاه؛ تا: قرن ۹ و ۱۰ [نشریه: ۲۳-۳]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۰۹/۲

آغاز: هذا شرح فال قرآن، جعفری صادق رضی الله عنه ایدر هر کسی که دگر سه کلام قدیم و کتاب کریم برله فال اجماق، اوج فاتحه و اوج قلوه الله اقیه اوج کره داخی حضرت رسالته (ع) نسخه اصل: کتابخانه واتیکان در رم ایتالیا. ترجمه ترکی رساله ای در تفأل به قرآن است که متن عربی آن، به امام جعفر صادق (ع) منسوب شده؛ خط: نسخ، بی کاه؛ تا: تاریخ ۹۹۲ق؛ ۳۸ص (۷-۴۴)، ۹ سطر [عکسی ف: ۳-۲۲۸]

۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵۶۲-۴/۳۲

آغاز: بدان اسعدک الله که حضرت امام الانس و الجن امام ناطق جعفر الصادق علیه السلام و دانیال پیغمبر ولقمان حکیم ... خط: نسخ و نستعلیق زیبا، کا: محمد امین انصاری، تا: ۱۰۷۷ق؛ جلد: تیماج، اندازه: ۱۵×۲۶سم [ف: ۶-۲۹۹۹]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۸۰۰/۸

آغاز: بسمله حمدله ... این مجربا تیسست و معتمد از قول دربار امام الناطق؛ انجام: توانگری و مال بسیار یابد بی کاه، تا: قرن ۱۲؛ جلد: میشن، ۱۹ گ (۶۷-۸۵ پ)، اندازه: ۱۷×۱۰/۲سم [ف: ۹-۴۸]

۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۱۲۹۶/۴

خط: نستعلیق، بی کاه؛ تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوایی، ۵ گ (۱۷۲-۱۷۶)، ۱۹ سطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۳-۹۲۰]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۷۱/۴۸

مطلب را نیت ... امیرالمؤمنین شیر خدا بود / شه مردان علی مرتضی بود؛ شنیدم که همه از خلق و اغیار/ همی گفتمی بدان لفظ گهربار ... ز نقطه گوینکن سه خط بقرطاس / که از وی هر چه خواهی آیدت راس؛ انجام: اگر باقی بماند هشت جور راست xx چنین می دان کر آن وسواس پیداست

ترجمه منظوم؛ ترجمه منظومی است در ۱۹ بیت که فال نامه، منسوب به امام علی (ع) را به نظم کشیده است با عنوان های «مربخ» ذنب، زحل، پنج قمر و شش مشتری؛ خط: نستعلیق، بی کاه، تا: قرن ۱۳؛ ۲ گ، سطور چلیبایی، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف: ۲-۹۰۲] قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵۸۱۸-۲۹/۱۵۸

آغاز: باب فالنامه رملی حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام باب چون کسی خواهد فال بگیرد قرعه شش پهلو بتراشد و اسم تهجی خورشید را بنویسد و نیت کند و دو نوبت قرعه را بیندازد؛ انجام: فال حضرت امام حسین (ع): می نماید به فال و قرعه به راز ... دشمنان و رقیب بسیارند xx لیک باشند جملگی بگداز

خط: نستعلیق، بی کاه؛ تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوا، ۱۶ گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۷×۱۱سم [ف: ۶-۲۹۹۹]

۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۷۷۰/۲

نسخه اصل: کتابخانه ندوة العلماء، لکهنو، هند، شماره ۱۱؛ خط: نستعلیق، بی کاه؛ تا: قرن ۱۳؛ جدول؛ ۲ گ، ۱۷ سطر [عکسی ف: ۵-۲۱۹]

۱۰. خوانسار؛ فاضل خوانساری؛ شماره نسخه: ۲۶۴/۲

خط: نستعلیق، بی کاه؛ تا: پنج شنبه ۲۵ شوال ۱۲۵۳ق؛ جلد: تیماج قهوه ای، اندازه: ۱۵×۱۰/۵سم [ف: ۱-۲۴۱]

۱۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۱۱۷/۵

به نظم فارسی؛ خط: شکسته نستعلیق و نسخ، بی کاه؛ تا: ۱۲۷۷ق؛ جلد: میشن، اص (۳۶)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۶-۲۲۹]

۱۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۰۹۱

آغاز: فالنامه ایست در غایت نیکویی از فرموده؛ انجام: در بهشتش خدا دهد درجات

خط: نسخ، بی کاه؛ بی تا؛ جلد: مقوا [القبائی: -۴۲۳]

۱۳. مشهد؛ دانشکده الهیات؛ شماره نسخه: ۶۹۴/۷۷

خط: نسخ و نستعلیق، بی کاه؛ بی تا؛ جلد: تیماج، ۳ص، اندازه: ۱۳/۵×۲۲/۵سم [ف: ۱-۵۴۹]

۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۷۸/۳

به نثر و نظم فارسی؛ بی کاه؛ بی تا؛ محشی؛ جلد: تیماج، ۴ص (۱۶-۱۹) [ستا: ف: ۲-۱۵۷]

● فالنامه / فالگیری / عربی

fāl-nāme

جعفر بن محمد (ع)، امام ششم، ۸۰ - ۱۴۸ قمری
ja'far ebn-e mohammad, emām-e šešom (700 - 766)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۵۷۰/۴

فرستگان نسخه های خطی ایران (فخفا)؛ جلد بیست و سوم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران

DIA 276261

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۱/۲۰۱۳

[الذریعه ۹۷/۱۶]

آفریده را از ملوک و سلاطین از این نسخه آگاهی نبود ... خلیفه خواست که جهت سلطان محمود تحفه فرستد ... این فالنامه ضمیر بفرستادند و سلطان پیسنید؛ **انجام**: یا بنی اذهبوا فتحسوسوا xx کار دین و دنیا گشاده شود. تمام شد این فالنامه بتاریخ عاشر شهر جمادی الاول سنه ۱۰۸۳

خط: نستعلیق، بی کاه، تا: قرن ۱۱؛ در ۳ «تفصیل محلات و مساجد قسطنطنیه» آمده؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، ۲۳ گ (۳-۲۵ر)، ۱۵ سطر (۱۷×۹/۵)، اندازه: ۲۴/۵×۱۵ سم [ف: ۸-۶۰۴]

● **فال قرآن / فالگیری / ترکی**

fāl-e qor'ān

قیم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۹۷۵/۵

خط: نسخ خوش، بی کاه، بی تا؛ قطع: رحلی [میراث شهاب: س ۹ ش ۲ - ۴۱]

● **فال قرآن / شعر / فارسی**

fāl-e qor'ān

ناشناخته:

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۶۱۲/۷۰-ف

نسخه اصل: نسخه ش ۲۱۶ کتابخانه تقوی که اکنون در کتابخانه مجلس شورای ملی است ۶۴۶۱۴-۴۵۵۹. به نظم فارسی؛ کا: عبدالحی، تا: ۸۲۲ق، جا: ماردین در شمال عراق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج قهوه‌ای [فیلمها ف: ۱-۶۲۱]

۲. قیمت؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۴۶۵۰/۳۴

آغاز: آمد چو در فال تو ای یار xx شود هر روز نیکوتر ترا کار؛ **انجام**: ز حال غائب خواهد خیر شد xx غمت از خاطر عاطر بدر شد

در این منظومه که هشتاد و شش بیت است، خصایص هر یک از حروف را که در فال آید، بیان کرده و گوید نظر به جدولی دارد که آن جدول در این نسخه ترسیم نشده است؛ خط: نستعلیق، کا: احمد بن محمود مطب تبلی گیلانی، تا: ۸۶۶ق؛ جلد: مخمل، ۴ گ (۲۴۶پ-۲۴۹ر)، اندازه: ۱۷×۱۲/۵ سم [ف: ۱۲-۲۳۴]

۳. اراک؛ کتابخانه مدرسه حاج محمد ابراهیم؛ شماره نسخه: ۱۰۷/۲

آغاز: هر که از قرآن گشاید فال خویش xx ... واقف شود از حال خویش / چون الف آید بقال اندر کتاب xx ابتدای کار شد خیر و صواب؛ **انجام**: ی ز غایب بایدش احوال خویش xx تا بگردد روزگارش شادوش

شعری است بر اساس حروف الفبا در تفأل؛ خط: نستعلیق تحریری، بی کاه، تا: تاریخ ۱۲۳۹ق؛ جلد: مقوای نارنجی، ۷ گ (۱۰۲پ-۱۰۸ر)، اندازه: ۱۷×۱۱ سم [دو کتابخانه اراک: ۱۳۵]

● **فال مصحف / فالگیری / فارسی**

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۴۰۴۳/۴

آغاز: بسمله، الحمد لله الذی رفع من الدین الحرج و اتی بالشرع الابلج الذی لیس فیہ عوج و بعث سیدنا ... و بعد فیقول خادم علوم اهل بیت الرحمه و ساده الامه؛ **انجام**: المعلوم من المذهب خلاف ذلك. و علی هذا فلنقطع حامدین للملک العلام جاعلین الصلوه علی محمد و آله خیر ختام

خط: نسخ، کا: محسن بن حسن حسینی نجفی طالقانی، تا: ۱۱۴۵ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۰ گ (۸۸پ-۹۷ر)، ۱۶-۱۸ سطر (۱۴×۸)، اندازه: ۱۶×۱۰ سم [ف: ۱۷-۳۴۶]

● **فال زجر (جدول)**● **فال رباعیات ابوسعید / فالگیری / فارسی**

fāl-e robā'īyyāt-e abū-sa'īd

دستور فال گرفتن با رباعیات ابوسعید ابوالخیر و فوائد هر یک از رباعیه ها را با خود رباعی آورده است.

قیم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۳۴۱/۳

آغاز: از خواص رباعیات قدوة المحققین ... جهت محبت امرا و سلاطین هر روز بیست بار خواند. گردد یعنی چو با منی پیش منی xx در پیش منی چو بی منی در یعنی / من با تو چنانم ای نگار یعنی xx کز خود غلطم که من تو ام با تو منی؛ **انجام**: جهت رسیدن دو یار بهم سه بار بخواند ...

کا: رستم بن بیجن، تا: ۱۲۵۶ق؛ افتادگی: **انجام**؛ جلد: تیماج، ۷ گ (۳۵پ-۴۱ر)، اندازه: ۲۱×۱۵ سم [ف: ۱۹-۱۳۴]

● **فال ضمیر / طالع بینی / فارسی**

fāl-e zamīr

جعفر بن محمد (ع)، امام ششم، ۸۰ - ۱۴۸ قمری

ja'far ebn-e mohammad, emam-e šeshom (700 - 766)

به نام جعفر صادق از روی جدول اعداد و دائره سوره قرآن و آیات سور که در برابر آنها استخراجاتی که از آنها می شود به فارسی آمده است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۹۹۷/۱

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمین ... اما بعد بدانکه این فال ضمیر بغایت خوب و معجز و معتقد به است از قول در ربان ... ابو عبدالله جعفر بن محمد الصادق السلام علیه که قریب پنجاه سال خاطر بزرگوار برین گماشته و تجربه گرفت تا فال را از کلام ربانی استخراج فرموده ... بدانکه خلفاء بغداد ... بهر وقتی که ایشان را مشکلی پیش آمدی درین ضمیر نگاه کردنی ... و هیچ

فرستگان نسخه های خطی ایران (فخا)؛ جلد بیست و سوم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران

DIA 276261

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۱/۲۰۱۳

آغاز: الف آید به فالت ای دل افروز xx نکو گردد تو را این کار هر روز

در طریقه استخاره با قرآن کریم که هر یک از حروف الفبا دارای چه منظوری است، با توضیحاتی به نثر درباره اشعار؛ خط: نستعلیق، کا: علی بن جعفر کاشانی، تا: چهارشنبه ۲۶ (۹) ذیحجه ۱۳۳۷ق؛ یا تضمینی از شعر حافظ از ادیب بیضائی؛ جلد: مقوایی، گک (۸-پ)، اندازه: ۱۸×۱۲/۵سم [ف: - ۶۰]

۷. اراک: دهگان، ابراهیم؛ شماره نسخه: ۲۱۲/۱۶

آغاز: هر که از قرآن گشاید فال خویش xx بی شک او واقف از حال خویش

بی کا، بی تا؛ جلد: چرم، ۱۲۲گ، اندازه: ۱۸×۱۱سم [ف: ۲ - ۲۸۰]

س فالنامه قرآنی ← فالنامه

● فالنامه گل / فالگیری / فارسی

fāl-nāme-ye gl

؟ عید زاکانی، عیدالله، - ۷۷۲ قمری

'obeyd-e zākānī, 'obeyd-ol-lāh (- 1371)

به نام هر گل یک رباعی سروده شده است. شاید از عید زاکانی.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۹/۴۰۷۶

آغاز: گل: بر گل چو نهاده ای توانگشت بفال؛ انجام: چون گفته او درصدد تحسین است

نسخه ۳۱ رباعی دارد؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ کاغذ: ترمه، گک (۱۲-۳-۱۲-۳)، ۲۶ سطر، اندازه: ۲۳/۹×۱۵سم [ف: ۷-۲۰۹]

● فالنامه مجددول / فالگیری / فارسی

fāl-nāme-ye mojadval

جعفر بن محمد (ع)، امام ششم، ۸۰ - ۱۴۸ قمری

ja'far ebn-e mohammad, emām-e šešom (700 - 766)

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۶/۳۳۶

آغاز: فالنامه که منسوبست بجناب امام جعفر صادق (ع) این جدولیست بجهت فال از آنحضرت که بر ۹۶ خانه مشتمل است بی کا، بی تا؛ جلد: گالینگور، ۳ص (۱۱۰-۱۱۲)، ۱۷ سطر (۸/۵×۱۴)، اندازه: ۲۱×۱۴/۵سم [ف: ۵ - ۱۷۷۳]

● فالنامه مجرب / فالگیری / فارسی

fāl-nāme-ye mojarab

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۵/۱۳۳۲

خط: نسخ، بی کا، بی تا [ف: ۵ - ۲۴۸]

آیت قرآن است سپس چند بیت فارسی آنگاه به نثر فارسی از الف تا یاء، با عنوان «بدان ای خداوند قال، ای خداوند قال»؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: هندی، ۱۲گ، ۱۵ سطر (۱۶×۲۰)، اندازه: ۲۳/۵×۱۴/۵سم [ف: ۱۷ - ۲۳۴]

۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۲۰/۵۹۲۰-۲۹/۲۶۰

آغاز: به نام خدا کردم آغاز فال xx کز و گشت ظاهر جمال جلال ... بدان که این ضمیر به غایت پسنیدیده اند و از این تجربه ها گرفته اند هرگاه که ایشان را؛ انجام: ۱۵ - ان و لو کنتم الا تعبدون. بده وام و کن قصد قریت بر او xx مباد آسمانی شوی سرنگون تم

فالنامه‌ای است که در آن دایره‌ای به پانزده قسم تقسیم شده و عددی در آن نوشته شده و در ادامه آن نام سوره نوشته شده و از سوره پانزده قطعه کوتاه به عربی ذکر و هر کدام با یک بیت فارسی ترجمه شده که فال است. فال گیرنده از روی شکل باید ابتدا نام سوره و بعد شماره فال در آن سوره را به دست آورده و سپس فال را، در ذیل سوره، ملاحظه نماید. در نسخه حاضر دایره رسم نشده است؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۱۵ محرم ۱۲۶۱ق، برای محمد جواد بن هاشم اصفهانی؛ جلد: تیماج، ۲۵گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۳×۷سم [ف: ۶ - ۳۰۰۱]

۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵۰۹۸-۲۵/۱۸۸

آغاز: بدانکه چون خواهی فال از کلام الله المجید بگیری بعد از نیت بگو یا رب آنگاه مصحف بگشا و هفت ورق بگردان؛ انجام: از آن هیچ بیعی نیست و از آن هیچ ملال بتو نرسد توکل بحضرت پروردگار کن تا مراد برسی انشاء الله تعالی تمت.

فالنامه منظومی است درباره فال گرفتن از قرآن کریم، بدین ترتیب که مصحف را بگشاید و هفت ورق بگرداند و حرف اول سطر هفتم را فال خود بداند. در این رساله احکام هر حرف به ترتیب از الف تا یاء ابتدا به نظم در چند بیت بیان شده پس از آن توضیح آن به نثر آمده است؛ خط: شکسته، نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۰گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۲۲×۱۲سم [ف: ۶ - ۳۰۰۱]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۴۰۸۴

آغاز: هذا فال نامه، هر کس از قرآن گشاید فال خویش؛ انجام: یا شیخ شاه محمد ... و اگر سه نفر باشند ملا حسین بی کا، تا: ۱۲۹۵ق؛ جلد: مقوا [رایانه]

۵. کاشان؛ عاطفی، افشین؛ شماره نسخه: ۶۹/۱

آغاز: الف آمده به فالت ای دل افروز xx نکوتر گردد احوالت شب و روز

فالنامه‌ای است به نظم با استفاده از قرآن کریم و دارای جدولی مشتمل بر حروف الفبا که خصایص هر یک از حروف در این فال آمده است با توضیحاتی به نثر درباره اشعار؛ خط: نستعلیق، کا: علی بن جعفر کاشانی، تا: دوشنبه ۲۵ ذیحجه ۱۳۳۷ق؛ جلد: مقوایی، گک (۸-پ)، اندازه: ۱۸×۱۲/۵سم [ف: ۵۹]

۶. کاشان؛ عاطفی، افشین؛ شماره نسخه: ۶۹/۲

فرستگان نسخه های خطی ایران (فخفا)؛ جلد بیست و سوم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران

DIA 276261

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۱/۲۰۱۳

۱۱ سطر، اندازه: ۱۳×۷ اسم [ف: ۳۹-۵۱۲]

● **خافية افلاطون = الخافية في علم الحرف / علوم غریبه**

عربی /

xāfiyat-u aflātūn = al-xāfiya fī 'ilm-il ḥarf

منسوب به: افلاطون و سامور هندی. در خواص حروف ۲۸ گانه و ذکر خواص عناصر و منازل آنها و دوائری به شکل دوائر رمل و ذکر طریقه استنتاج طالع اشخاص است. انتساب این قبیل رسائل به افلاطون هیچگونه وجه و استنادی نمی تواند داشته باشد.

[کشف الظنون ۶۹۹/۱]

قم؛ موعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۳۹۸/۱

آغاز: الحمد لله الذى علم الانسان ما لم يعلم و فهمه ما لم يفهم و كان فضل الله عظيماً؛ **انجام**: و هذا آخر ما جربناه بالتمام والكمال و صلى الله على سيدنا محمد و على آله و صحبه و سلم
خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ دارای جداول، مصحح؛ کاغذ: فرنگی، ۱۱ گک (۱-۱۱)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۰×۸ اسم [ف: ۲۸-۶۶۱]

● **خافية جفر جامع / جفر فارسی**

xāfiye-ye jafr-e jāme'

به نظر ترجمه همان رساله منسوب به امام صادق علیه اسلام است که با عنوان «الخافية الشمسية» معرفی می شود.

تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۲۵۹ - ج

آغاز: بسملة. ابتدای کتاب خافية جفر جامع و این کتاب محقق است و منسوب بامام جعفر صادق (ع) و بوی از امیرالمؤمنین (ع) رسیده است و از رسول (ص) با ملائشته است و بعضی میگویند که آن را از خزانه علم سلیمان پیغمبر ... بیرون آورده اند و از آنجا با صنف بن برخیا افتاده است ... و بوی از ذوالقرنین نقل کرده و ذوالقرنین اط صحف انبیا نوشته است و ایشان از سفر آدم (ع) یافته اند بتوفیق باری تعالی. فصل بیاید دانستن که حروف معجم سی و دو حرف است؛ **انجام**: عمق تعقیق تمام شد هشتاد و شش نام تاج میثاقهم از باب متصل بکلم غیب و الله اعلم بالصواب ۱۲۳۰
قوبل من البداية الى النهاية بيد على الحسينى الخويى
خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۳، کاغذ: فرنگی، ۲۵ گک، ۱۶ سطر (۱۵×۹/۵)، اندازه: ۱۶×۲۱/۵ اسم [ف: ۱-۲۱۶]

● **الخافية الشمسية / جفر عربی**

al-xāfiyat-uš šamsiyya

جعفر بن محمد (ع)، امام ششم، ۸۰ - ۱۴۸ قمری
ja'far ebn-e mohammad, emām-e šešom (700 - 766)
در علم حروف و اعداد و جفر منسوب به امام جعفر صادق

تعالی مبارک و میمون و فرخنده باد این ماه بر بندگان خدا؛ **انجام**: آقا پناه می جویم به حق از اینکه من دروغ گویم و ژاژ خایم و سخن بی اندازه گویم زیرا که می دانم در پناه حقم فحمد الله ثم حمد الله استغفر الله.

خط: نستعلیق شکسته زیبا، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۹۳ق؛ در لابه لای نسخه دو برگ از دیوان میرزا اسماعیل تائب تبریزی که به خط خودش است، موجود است؛ جلد: کاغذی، ۲۹ گک، اندازه: ۱۳×۲۱ اسم [ف: ۳-۱۷۰۰]

● **خاطریه / مناجات، شعر / عربی**

xāteriyye

رساله ای است در شرح نیایش نامه و مناجات شافعی. اصل این نیایش نامه قطعه ای است دعائی منسوب به محمد بن ادریس (امام شافعی). این نیایش نامه منظومه ای است به قافیه عین در ۱۲ بیت و آن را شافعیان کرد محترم می شمارند و شخصی به نام شیخ محمد کرد سهری آن را شرح مزجی کرده.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۲۴/۶

آغاز: آغاز اصل دعا این شعر است: یا من بری ما فی الضیر و یسمع xx انت المعد لکل ما یتوق / آغاز شرح: هذه المناجات لحضرة الامام الشافعی (ره) ان اهل الحلب شکوا الیه الطاعون فتوجه الی الله تعالی. و خاصية هذه المناجات ان یقرء للقط سبعة ... ؛ **انجام**: شرح: لاهل الکبائر من امته الذین لم یعظوا بالزواج من سنته (ص) تمت النسخة ...

خط: نسخ متوسط، کا: سلیمان قاضی بن محمد مکری، تا: ربیع الاول ۱۱۹۵ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج قهوه ای، ۷ گک (۷۳-۷۹)، ۹ سطر (۱۱/۸×۶/۸)، اندازه: ۱۰×۱۶ اسم [ف: ۱-۱۰۴]

● **الخافية / علوم غریبه / ترکی**

al-xāfiya

رساله کوتاهی است در بیان اسرار حروف بیست و هشت گانه که با استفاده از کتاب های ابوحامد غزالی ساخته شده. کتابی به همین نام به غزالی نسبت داده شده که در کتابخانه لس آنجلس است.

قم؛ موعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۵۸۳/۱

آغاز: بسملة، بو علم خافية یکر می سکز حروفک اسرار خفیات کشفنه و براهین ظاهره لرنک شرحه افلاطون الأمة حضرت ابی حامد غزالی الطوسی نک تألیفاتندن، معلوم اولاکم بو اسرار مکتوملر، و براهین ظاهره؛ **انجام**: اما شعباد تفریق و تألیف عزیزمیه احتیاجی یوقدر، اما اظهار الخیبة و زونک ده اضمار ملک الف و ملک باء ایکنده معکوس یازه ...

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: فرنگی، ۷ گک (۹-۱۵پ)،

فرستگان نسخه های خطی ایران (فخا)؛؛ جلد سیزدهم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان

DIA 276251

۱۳۹۱/۲۰۱۲ جمهوری اسلامی ایران

Chapter Six

The Soul's Constant Returning: Repentance (*Tawba*) in the Sufi Legacy of Ja'far al-Şādiq

01 Ekim 2020

Repentance might seem out of place in a discussion of virtue or moral psychology. If one sees repentance as a moment in one's life, a sudden and epiphanic decision, then it would seem to be more of a biographical event than a lasting feature, more of a determination to change than an indicator of change.¹ Yet, in the context of Sufism, repentance is considered one of the stations of the path to ethical completion. Rather than a solitary resolution, repentance is a shift in perspective with lasting moral and psychological effects. It is an awareness of one's place in existence—a constant spiritual intelligence that must be maintained throughout one's life. To qualify for repentance, one must not only do good deeds but be humble of disposition, ever-cognizant of one's shortcomings. With this proper outlook in mind, one can then move forward. It is probably for this reason that Sufi descriptions of a person's progression toward the Real almost always begin with repentance or some variant thereof. It is also for this reason that our discussion of Sufism, virtue, and moral psychology will begin with repentance.

BEGINNING WITH REPENTANCE, BEGINNING WITH AL-ŞĀDIQ

Since Sufis trace their lineage and the science of the heart that comes to be known as "the science of Sufism" (*ilm al-taşawwuf*) to the Prophet Muhammad himself, it is difficult to settle on any particular early figure to usher in this discussion of virtue ethics and storytelling in Sufism. The Hadith tradition has a rich panoply of sayings of Muhammad that appear in Sufi writings about the perfection of the self; one can also find sayings of Muhammad's companions, quite especially 'Ali

153-176

Tövebe

191318

Ca'fer es-Sadik

030026